

Προσεγγίσεις στην Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία: Σχολεία και εκπαιδευτικοί της Θεσσαλονίκης

Ενότητα 1^η: Εισαγωγικά

Βασίλης Α. Φούκας

Τμήμα: Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μάθημα 1: Εισαγωγικά

Βασίλης Α. Φούκας
Λέκτορας Α.Π.Θ.

Α. Σκοπός και στόχοι του σεμιναρίου (1/4)

- **Σκοπός του σεμιναρίου** είναι οι συμμετέχοντες/ουσες σε αυτό να γνωρίσουν την Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία, τόσο σε θεωρητικό πλαίσιο όσο και σε επίπεδο εφαρμογών.

Α. Σκοπός και στόχοι του σεμιναρίου (2/4)

- Το σεμινάριο διαρθρώνεται σε τέσσερις βασικές ενότητες:

Α' ενότητα: Θεωρητικό πλαίσιο:

- Η Τοπική Ιστορία – Ιστορική Επισκόπηση: α) Αντικείμενο μελέτης, εμφάνιση ενδιαφέροντος και εξέλιξη. β) Η Τοπική Ιστορία ως επιστήμη: Προβλήματα αποδοχής, επιστημολογικά προβλήματα – προσεγγίσεις. γ) Η αναγκαιότητα και η σκοπιμότητα μελέτης της Τοπικής Ιστορίας. δ) Η έρευνα για την Τοπική Ιστορία στο εξωτερικό. ε) Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και Τοπική Ιστορία στην Ελλάδα. στ) Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Τοπική Ιστορία στην Ελλάδα. ζ) Η έρευνα για την Τοπική Ιστορία στο ελληνικό Πανεπιστήμιο. η) Η Τοπική Ιστορία σήμερα: Ορισμός – αντικείμενο (τόπος και άνθρωποι).

Α. Σκοπός και στόχοι του σεμιναρίου (3/4)

- **Β' ενότητα. Παραδείγματα μελέτης Θεμάτων Τοπικής Εκπαιδευτικής Ιστορίας:** Ιστορία σχολείων της Μακεδονίας ευρύτερα και της Θεσσαλονίκης ειδικότερα: Μεθοδολογία και δεδομένα έρευνας, σχολιασμός πηγών.
- **Γ' ενότητα. Επισκέψεις σε εκπαιδευτικούς φορείς και Ιστορικά Αρχεία:** Το ενδιαφέρον θα επικεντρωθεί σε 'παραδείγματα' από την Εκπαιδευτική Ιστορία της Θεσσαλονίκης. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου αυτού οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα επισκεφτούν φορείς της Θεσσαλονίκης, που διαθέτουν ιστορικό εκπαιδευτικό υλικό (Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, Κέντρο Ιστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Βιβλιοθήκη Δήμου Θεσσαλονίκης, Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου Αίμου, Εβραϊκό Μουσείο, Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα, Μουσείο Λευκού Πύργου, Ελληνικό Ιστορικό και Λογοτεχνικό Αρχείο). Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα συμμετέχουν στο σεμινάριο θα παρουσιάσουν πρωτόκολλο από την επίσκεψή τους.

Α. Σκοπός και στόχοι του σεμιναρίου (4/4)

- **Δ' ενότητα. Ομαδικές εργασίες.** Μικρής κλίμακας έρευνα από τους/ τις συμμετέχοντες/ ουσες με θέμα «Σχολεία και εκπαιδευτικοί της Θεσσαλονίκης».

B. Χρονοδιάγραμμα (1/2)

α) Εισαγωγή στη θεματική. β) Κατανομή εργασιών – Οδηγίες για το project.	Βασίλης Α. Φούκας
α) Τεχνικά χαρακτηριστικά συγγραφής εργασιών. β) Η Τοπική Ιστορία ως επιστήμη: Εννοιολογική οριοθέτηση, αντικείμενο μελέτης, επιστημολογικές προσεγγίσεις, ζητήματα "παθολογίας". γ) Περιοδολόγηση – Ιστορική Επισκόπηση (με παραδείγματα).	Βασίλης Α. Φούκας
α) Μικρο-ιστορία και Τοπική Εκπαιδευτική Ιστορία. β) Η Τοπική Ιστορία στην ελληνική εκπαίδευση κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 20ού και τις αρχές του 21ου αιώνα.	Βασίλης Α. Φούκας
α) Η Εκπαίδευση στη Μακεδονία κατά το 19ο αιώνα: Σχολεία και εκπαιδευτικοί. β) Η εκπαίδευση στη Θεσσαλονίκη κατά την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας.	Βασίλης Α. Φούκας

B. Χρονοδιάγραμμα (2/2)

Παρουσίαση πορισμάτων project
«Σχολεία και εκπαιδευτικοί της Θεσσαλονίκης».

Δημόσια σχολεία αρρένων.	Ομάδες φοιτητών/ τριών
Δημόσια σχολεία θηλέων.	Ομάδες φοιτητών/ τριών
Ιδιωτικά σχολεία.	Ομάδες φοιτητών/ τριών
Ξένα σχολεία.	Ομάδες φοιτητών/ τριών

Θεματικές του project (1/4)

Α. Δημόσια Σχολεία αρρένων

- Διδασκαλείο αρρένων.
- Κεντρική Αστική Σχολή.
- Α΄ Γυμνάσιο αρρένων.
- Β΄ Γυμνάσιο αρρένων.
- Γ΄ Γυμνάσιο αρρένων.
- Δ΄ Γυμνάσιο αρρένων.
- Ε΄ Γυμνάσιο αρρένων .
- Στ΄ Γυμνάσιο αρρένων.
- Πειραματικό Σχολείο Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Θεματικές του project (2/4)

Β. Δημόσια Σχολεία Θηλέων

- Παρθεναγωγείο
- Α' Γυμνάσιο Θηλέων
- Β' Γυμνάσιο Θηλέων
- Γ' Γυμνάσιο Θηλέων
- Διδασκαλείο Θηλέων

Θεματικές του project (3/4)

Γ. Ιδιωτικά Σχολεία

- Μαράσλειο Ελληνογαλλικό Εμπορικό και Πρακτικό Λύκειο Στέφανου Νούκα.
- Εμπορική Σχολή Κωνσταντινίδη.
- Ελληνικά Εκπαιδευτήρια Θηλέων Σταματίας Πατρικίου-Βαλαγιάννη.

Θεματικές του project (4/4)

Δ. Ξένα Σχολεία

- Εβραϊκά σχολεία.
- Κολέγιο ΔΕΛΑΣΑΛ.
- Καλαμαρί.
- Γερμανική Σχολή.
- Αμερικανική Γεωργική Σχολή.
- Κολέγιο Ανατόλια.

Συγγράμματα

- 1. Ν. Π. Τερζής & Σ. Ζιώγου (επιμ.), *Η εκπαίδευση στη Μακεδονία κατά την Τουρκοκρατία. Πρώτη προσέγγιση και απογραφή*, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1997.
- 2. Χ. Χαρίτος, *Όψεις Τοπικής Ιστορίας*, Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας 2009.

Εξεταστέα Ύλη

- Οι συμμετέχοντες/ουσες στο σεμινάριο θα εξεταστούν γραπτά στο τέλος του εξαμήνου.
- Στην εξεταστέα ύλη περιλαμβάνονται:
 - α. Ν. Π. Τερζής & Σ. Ζιώγου (επιμ.), *Η εκπαίδευση στη Μακεδονία κατά την Τουρκοκρατία. Πρώτη προσέγγιση και απογραφή*, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 9-125. (θα διανεμηθεί δωρεάν μέσω του «Εύδοξος»).
 - β. Β. Φούκας, *Διερευνώντας την Τοπική Ιστορία. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις*, Θεσσαλονίκη 2013 (θα αναρτηθεί στο <http://eclass.auth.gr>).
 - γ. Οι εργασίες που θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου (θα αναρτηθούν στο <http://eclass.auth.gr>).

Αξιολόγηση των φοιτητών/ τριών

Για την αξιολόγηση των φοιτητών και φοιτητριών, που έχουν επιλέξει το σεμινάριο Π 1505, θα συνυπολογιστούν:

- α) η παρουσία τους στα σεμινάρια (οι παρακολουθήσεις είναι υποχρεωτικές).
- β) η συμμετοχή τους και οι κριτικές παρεμβάσεις τους στη διάρκεια του σεμιναρίου (10%).
- γ) η εκπόνηση (25%) και προφορική υποστήριξη των εργασιών τους (15%), και
- δ) η επίδοσή τους στη γραπτή εξέταση (50%), στο τέλος του εξαμήνου.

Τέλος Μαθήματος

Επεξεργασία: <Μενέλαος Χ. Τζιφόπουλος>
Θεσσαλονίκη, <Εαρινό εξάμηνο 2013-2014>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

